

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas
Psalmorvm Decades**

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

Et erunt ut complacent eloquia oris mei, & meditatio coridis mei in conspectu tuo semper. Domine adiutor meus, & redemptor meus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

ur, dum non occidunt, non furantur, non mechantur, sicut phariseus ille in Evangelio iactat (Nam & hac præcepta Christus Matt. v. uocat minima) ceterum a magno illo & multo, per quod omnia pollutum etiam bona impiorum opera, adeo non mundantur, ut per ea ipsa opera magis etiam illo contaminentur. Hoc est impietas illa & incredulitas, ideo prophetam comparatiue loqui intelligamus, intuentem duas munditias diuersas duorum peccatorum, diuer-
sa iudicio restimatorum. Impij enim mundat se, a peccatis minimis, id est, ijs qui per corpus, uilorem partem hominis fieri possunt, neglecto maximo, id est,
eo, quod per animam, maiore parte sua, indurati committunt nec uident. Pij contra parum habent, se esse mundos esse, a minutis illis, nisi & ab illo magno mundi
fuit, quod unum, multa peccata facit, immo nihil non peccat. Et credo, pphie-
tam, impietatem istam, data opera insignire uoluisse epitheto illo, ut multum
& magnū, appellaret, (utruq; enim Rab hebraum significat) Quod certe
a peccata sic se habeat, ut quodlibet seorsum sit unum duntaxat peccatum, hoc
autem monstrum qui haber, simul multa & magna habet, eo quod omnia ope-
ra nostra, (que multa esse necesse est) pessima (ut uocant) circūstantia & uitio,
inficiat, que est impietas in deum, ideo licet sit unum, simul tamen plurima &
maxima peccata esse, recte dicitur.

Duæ mūdicia
Peccata mis-
nima.

Et erunt ut complacent eloquia oris mei, & meditatio cordis mei
in conspectu tuo semper.

Domine adiutor meus, & redemptor meus.

Hic unus uersus est, Aduerbiū, semper, si propositū est, Est ergo sensus, Si
ad delicto maximo mundus fuero & superbi in me nihil preualuerint, hoc est,
si fide purificatricē cordis, non operibus contaminabitur iustus fuero, uere
placitus ac gratus ero, in oculis tuis: Vbi autem ego gratus fuero, tum & elo-
quia mea, & meditatio mea, placita erunt. Arboris enim bona, fructus boni
erunt, Econtra, nemo presumat eloquia sua placere, q̄tumlibet speciosa, si ci-
ta fidem, iustus fuerit, quia maculatus est delicto multo & magno.

Eloquia autem & meditatio cordis, q̄q; possunt, de cōmuni sermone aut ora-
tionibus intelligi, mihi tamen de uerbo doctrinæ intelligunt, qui enim pure
credunt, pure statim docent, Iuxta illud, Credidi, propter quod locutus sum.
Neq; enim latet oculis fides, sed prodit & confitetur deum in salutem suam &
aliorum, sicut superiorius, de sole procedere dixit, In hunc sensum arbitror adie-
cisse, oris mei, & cordis mei, ut docendi signaret ministerium, Quare sensus fere-
rit, qui p̄fali, dicitur: Et folium eius non defluat, & omnia quæ faciet, pspera-
buntur, Sic enim & ibidem de bona arbore dicitur, Ita hic, si mundi sumus nos,
placebunt deo conciones nostræ, cooperabitur & cōfirmabit, facietq; eas pro-
speras procedere & conuertere etiam aduersarios, ut Prover. xv. Si deo placu-
mis, quid restat, nisi ut displaceant, & nihil habeant prosperum, etiam amicos
conuerrant ad bellum?

Nec frustra addit, in conspectu tuo, Eloquia enim puræ fidei odio sunt om-
nibus hominibus, sicut Christus prædictit Matth. v. & xiiij, quia crucifigunt ue-
terem hominem, arguantq; mundum de peccato, id quod gratum est in con-
spectu dei, intollerabile autem in conspectu hominum, & tamen, quia placent
deo, prosperantur, in uito etiam mundo.

Nn In hoc

In hoc ipsum, in fine, appellat dominū adiutorem suum (quod heb; "ne Zuri, id est, petra mea dicitur) & redemptorem suum, non solum quod a peccatis & hypocritarum studijs redemerit, & eum in puræ fidei petrā posuerit, sed quod & perseverantem & uincenterum eum fecerit, aduersus uerbū aduersarios, data ei spiritus fiducia ad loquendū, Sicut Hieremiz primo dicit, Ne timeas a facie eorum, quia tecum ego sum, ut eruam te. Sic Actu. iiiij, orabant Apostoli, ut cum fiducia uerbum possent loqui, cōtra Iudeos, Et statim locus est motus, repleteq; spiritu sancto loquebantur cum fiducia.

Meditationem psal. i. & ix, abunde uidimus, Est enim exercitatio uerbi ad docendum parata, sicut infra dicitur psal. Os meum loqueretur sapientiam, & meditatio cordis mei prudentiam, quare hic uel per Tautologiam idem generatur, uel alterum per alterum magis explicatur.

PSALMVS DECIMVS NONVS,
hebreis uicesimus, ad Victoriam.

PSALMVS DAVID.

EXAUDIAT te dominus in die tribulationis protegat te nomen dei Iacob.

Hunc psalmum ferme omnes de Christo exponunt, mihi autem uidetur ea expositiō remotior esse, q; uel literalis dici possit. Vnde simpliciore & planiore sensu, psalmum arbitror esse litaniā quandam generalem pro magistratibus & ijs qui in sublimitate constituti sunt, pro quibus & Apostolus. i. Timot. i. Iuber primū omnīs orari, ut quietā & tranquillam uitam agamus. Et ut dicā, quod sentio, uidetur David, hūc psalmū addidisse, pro quodā religioso & sacro classico, quo se & populus animaret & formaret ad orandum & pie gerendum in re bellica, aduersus hostes pietatis, quales nos Turcas arbitramur.

Principes populi, quales sint. Totus aut̄ psalmus, per singulos ferme apices, hoc uult, ut principes populi, nullis præsumat uiribus, nullis confidat opibus, nullis nitatur suis consiliis, iuxta illud psal. xxxij. Non saluatur rex per multam uirtutē, & Gigas non saluabitur in multitudine uirtutis sua, fallax equus ad salutem. In abundantia autem uirtutis sua nō saluabit, sed de caelo expectet adiutorium, de caelo uenire sciat uictoriam, & in solo nomine domini speret, & oratione sicut Moses prugnet. Ita propheta simul orat & docet, necessariam sane doctrinam, quam rati obseruant principes. Minus enim esset bellorum & felicioris uictoria, si ad regulam huius psalmi in domino præsumerent, fortius orantes q; credentes, et sentient uere tum elohim, simulachra dei in terris & diuini principes, nec pugnarent, nisi uocati & coacti, iusta causa, in humilitate cordis. Ideo statim ordinatur psalmus: Exaudiat te dominus, principem sursum ducas in conspectum dei, ut huius consilio & auxilio agat, quicquid agit.

Pro populo multa patiā = In die tribulationis, Et hic monentur principes officium suum, ut sciant, se positos in sublimitate, pro salute populi, pro qua multa patientur & laborent, & sit principatus eorum, uere dies tribulationis eorum, neq; enim otiosi & uoluptuarii, qui propter seipsoſ tātum principiantur, digni sunt, pro quibus huc del

Orandum potius q; cedens dum.

Pro populo

multa patiā =

tur principes

se positos in sublimitate

pro salute populi

pro qua multa patientur & laborent

& sit principatus eorum, uere dies tribulationis eorum,

neq; enim otiosi

& uoluptuarii, qui propter seipsoſ tātum principiantur, digni sunt, pro quibus

huc del